

Beques menjador i Fórmula 1

Dij, 9/07/2015 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

Quina és la finalitat de les enquestes i dels estudis demoscòpics? Reflectir un estat d'opinió. Què passa sovint? Es publiquen resultats que no expressen un parer col·lectiu sinó que el volen generar mitjançant la distorsió de les dades. El món al revés.

El problema de fons: «Què és la veritat?», pregunta formulada per Pilat, que ha ressonat al llarg de tota la història. Avui potser amb més força perquè els poderosos mitjans de comunicació amplifiquen la mentida sense escrúpols. Diaris de rellevància que acusen determinades persones de tenir dipòsits il·legals, que publiquen números falsos de comptes bancaris o informes policials sense identificar... Veus en campanya electoral que acusen els seus adversaris de lladres, de gentussa, de mafiosos, etc., sense aportar cap prova. Tot s'hi val. Es menteix vilment i se sap. Es busquen uns resultats concrets. Aquestes mentides i difamacions els faciliten. Destruir l'adversari. Sense contemplacions. Amb superioritat moral, si cal. L'objectiu: aconseguir el poder a qualsevol preu.

La falsedat i la mentida ataquen frontalment la veritat. Hi ha altres formes subtils de tergiversar la veritat, de manipular-la, amb arguments enlluernadors, a la vegada que populistes. Afirmar, per exemple: «Ens hem de preguntar si la prioritat és destinar quatre milions a la Fórmula 1 o garantir les beques menjador.» La resposta primera, per a una persona amb un mínim de sensibilitat, no admet dubtes: beques menjador. Però el dilema conté una trampa perquè no es tracta de dues opcions equivalents. On rau la diferència? Les beques menjador són una despesa final. La Fórmula 1 representa una partida que genera molts ingressos i molt superiors que la quantitat aportada. Un ajuntament ha de poder atendre les persones necessitades, sense crear dependències cròniques. A la vegada, ha de vetllar per captar ingressos, sense els quals no es podrien cobrir les despeses corresponents a les polítiques socials. Contraposar aquestes dues mesures és demagògia perquè tenen continguts diferents.

El centre de tota política social o econòmica ha de ser la persona, encara més com més pobre i necessitada estigui. Amb honestedat i sense faltar a la veritat. Sense utilitzar-la per als propis interessos. Quan el centre està ocupat per l'ansia de poder o per l'economia, les accions poden tenir aparença social o fer prevaldre dades macroeconòmiques, però no són altra cosa que manipulació. Tot governant pot experimentar la temptació de prendre la fruita per ser com déu i emborratxar-se del poder que li atorga el càrrec a través de les urnes.

Trair la veritat degrada la convivència social i l'acció política. La corrupció en aquest terreny també és de summa gravetat. Els resultats de la mentida es tornen, tard o d'hora, contra els seus autors, encara que només sigui a nivell de consciència. Hi ha en joc la democràcia i la llibertat. Tal com va dir Jesús: «La veritat us farà lliures.»